

Informácia pre verejnosť VOP Nováky, a.s., prevádzkareň Brestovany

vypracovaná v zmysle § 15 Zákona NR SR č. 128/2015 Z.z o prevencii závažných priemyselných havárií
a o zmene a doplnení niektorých zákonov v platnom znení

Číslo dokumentu:	A260-VOP-VS002	Číslo kópie:	
Revízia:	A	Dátum revízie:	23. 01. 2023
Podpisová doložka	Meno	Dátum	Podpis
Vypracoval:	Ing. Oliver Bartolen* špecialista na prevenciu závažných priemyselných havárií OLBA, s.r.o. Autorizovaná osoba - 003/2008/AUT-3.2		
Schválil	Ing Zuzana Helbichová* Predseda predstavenstva a výkonný riaditeľ		

1. Názov a adresa podniku

Obchodné meno: VOP Nováky, a.s.
Právna forma: akciová spoločnosť
Sídlo: Duklianska 60, 972 71 Nováky
Prevádzkareň : Hajská 709, Brestovany
tel.: +421 918 108 357
e-mail: gabriela.danovska@msm.sk

Číslo odvetvovej klasifikácie ekonomických činností: SK NACE 46 900

2. Informácia o splnení požiadaviek podľa § 5

Spoločnosť VOP Nováky, a.s. vo svojich prevádzkovaných priestoroch vykonala v zmysle § 4 zákona NR SR č. 128/2015 Z.z. preverenie prítomnosti nebezpečných látok. Prevádzkovateľ podniku na základe výsledkov aktualizácie kategorizácie zaslal vo februári 2020 v zmysle § 5 Okresnému úradu v sídle kraja v Trnave zákona aktualizáciu oznámenia o zaradení svojho podniku. Podnik je zaradený do kategórie B.

Podnik má vypracovanú zákonom predpísanú dokumentáciu:

- Posúdenie rizika,
- Program prevencie ZPH a Bezpečnostný riadiaci systém,
- Vnútorný havarijný plán,
- Bezpečnostnú správu.

Táto dokumentácia obsahuje riadiace, technické a prevádzkové informácie o rizikách vzniku ZPH a opatreniach na ich vylúčenie alebo zníženie.

Kontrolu dodržiavania ustanovení zákona vykonáva Slovenská inšpekcia životného prostredia spoločne so zástupcami orgánov štátnej správy na úseku ochrany pred požiarmi, civilnej obrany, bezpečnosti a ochrany zdravia a ochrany životného prostredia. Predmetom kontroly je preverenie informácií uvádzaných v predpísanej dokumentácii, preverenie plnenia opatrení na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, na ochranu pred požiarmi, ochranu životného prostredia, dodržiavanie podmienok manipulácie s nebezpečnými látkami a ich skladovania v podmienkach podniku a na zabezpečenie úloh súvisiacich s civilnou ochranou obyvateľstva.

3. Informácia o súčasnej činnosti podniku

VOP Nováky, a.s. je významná slovenská spoločnosť obranného priemyslu, ktorá sa zaoberá revíziou, modernizáciou a predĺžením životného cyklu munície.

Produkcia podniku Nováky resp. jej časť bude dlhodobo skladovaná v tzv. súvisiacich priestoroch pre podnikateľskú činnosť v katastrálnom území obce Brestovany v sklade výbušnín, ktorý je prevádzkovaný podľa rozhodnutia Obvodného banského úradu v Bratislave.

Spoločnosť VOP Nováky, a.s. prehlasuje verejnosti, že dodržiava všetky bezpečnostné opatrenia a postupy a informuje dotknuté osoby o nižšie uvedených skutočnostiach.

4. Informácie o NL prítomných v podniku

V podniku (Muničný sklad Brestovany) sú dlhodobo skladované výbušné látky (prípravky alebo predmety) zaradené podľa Vyhlášky ministerstva zahraničných vecí č. 64/1987 Zb. o Európskej dohode o medzinárodnej cestnej preprave nebezpečných vecí (ADR) do podtriedy 1.1, 1.2, 1.3 a 1.4.

NL sú zaradené a klasifikované ako výbušné s nebezpečnými vlastnosťami charakterizovanými H výrokmi H201, H202, H203 a H205 v zmysle chemického zákona č. 67/2010 Z. z. a Nariadenia EP a Rady

(ES) č. 1272/2008 v platnom znení s rizikom a mimoriadnym rizikom výbuchu nárazom, trením, horením alebo inými zdrojmi zapálenia.

Pre okolie podniku pri vzniku ZPH je nebezpečný vznik tlakovej vlny pri výbuchu výbušnín – NL a rozletom pevných častí výbušných predmetov, obalov a časti budov, kde sú výbušniny skladované. Po výbuchové splodiny, ktoré vznikajú pri výbuchu výbušnín nie sú pre okolie podniku nebezpečné. Účinok tlakovej vlny a rozlet črepín je v závislosti miesta výbuchu a prejavuje sa možným poškodením zdravia osôb a poškodením majetku.

Charakteristika NL v súlade s nariadením (ES) č 1272/2008 (CLP)

Medzi látky, ktoré významne prispievajú ku kategorizácii podniku sú najmä, trhaviny a ostrá munícia s výbušnou náplňou triedy A, klasifikované ako výbušniny. K uvedeným patria aj výbušné látky alebo pyrotechnické látky obsiahnuté vo výrobkoch. Ak je v prípade výrobku známe množstvo výbušnej alebo pyrotechnickej látky, alebo prípravku, ktoré výrobok obsahuje, bralo sa na účely kategorizácie do úvahy toto známe množstvo. Ak toto množstvo nie je známe, celý výrobok sa považuje za výbušný.

V nasledujúcom texte uvádzame stručnú charakteristiku reprezentatívnej NL, ktorá by svojimi vlastnosťami významne ovplyvnila možný vznik a následky závažnej priemyselnej havárie.

2,4,6-trinitrotoluene; TNT

Index No: 609-008-00-4

DANGER / NEBEZPEČENSTVO

Trieda nebezpečnosti a kategórie - kód

Rizikové vety/kód

Výbušniny podtrieda 1.1

H201

According to Regulation (EC) No 1272/2008 (CLP)	
Hazard Class and Category Code(s) (read in point 16)	Hazard statement Code(s) (read in point 16)
Expl. 1.1	H201
Acute Tox. 3	H331
Acute Tox. 3	H311
Acute Tox. 3	H301
STOT RE 2	H373
Aquatic Chronic 2	H411

H201 Výbušnina; nebezpečenstvo hromadného výbuchu.

H301 Toxický pri požití.

H311 Toxický pri kontakte s pokožkou.

H331 Toxický pri vdýchnutí.

H373 Môže spôsobiť poškodenie orgánov (pečeň, oči, nervový systém, obehový systém) pri dlhšej alebo opakovanej expozícii.

H411 Toxický pre vodné organizmy, s dlhodobými účinkami.

P210 Chráňte pred teplom / iskrami / otvoreným plameňom / horúcimi povrchmi. - Zákaz fajčenia.

P273 Zabráňte uvoľneniu do životného prostredia.

P370 + P380 V prípade požiaru: priestory evakuujte.

P373 Požiar NEHAŠTE, ak sa oheň priblížil k výbušnínám.

P309 + P311 Po expozícii alebo pri zdravotných problémoch: Volajte NÁRODNÉ TOXIKOLOGICKÉ

INFORMAČNÉ CENTRUM alebo lekára.

P501 Zneškodnite obsah/nádobu v súlade s národnou a medzinárodnou regulácie.

	$C_7H_5N_3O_6$	Mr = 227,133
118-96-7 2,4,6-trinitrotoluen		
EC 204-289-6 Index N° 609-008-00-4 UN 209 RTECS XU0175000 ICSC 0967		

TNT

Trinitrotoluén, presným chemickým názvom 2,4,6-trinitromethylbenzen je veľmi silnou, často používanou trhavinou, tiež označovanou ako tritol alebo TNT.

Je to žltá kryštalická látka o hustote 1,663 g/cm³ a bodu topenia 80,2°C. Je možné ľahko ju bezpečne roztaviť a vzniknutá kvapalina má bod varu 210 - 212 °C. Ako pevná látka sa chová len do teploty 35°C, pri zvýšení teploty sa postupne stáva plastickou a môže preto dochádzať i k vytekaniu zo streliva. Vo vode je prakticky nerozpustný, dobre sa však rozpúšťa vo väčšine bežných organických rozpúšťadlách okrem etanolu a sírouhlíku. Veľmi dobre rozpustný je v kyseline sírovej, voči nej je stály až do teplôt nad 150°C. Pôsobením bázičných zlúčenín však prechádza do nestabilných foriem, (tzv. trytololáty), ktoré sa vyznačujú veľmi ľahkou výbušnosťou. Pri manipulácii s TNT je preto nutné zabezpečiť, aby sa nedostal do styku s alkalickými látkami za zvýšenej teploty.

Pyrotechnické vlastnosti a využitie

Ako výbušnina vykazuje mimoriadne dobré vlastnosti - je veľmi stabilný a málo citlivý voči vnútorným vplyvom a pritom sa vyznačuje veľmi vysokou brizanciou a razanciou výbuchu. Je preto ideálnou látkou pre prípravu ako priemyselných tak vojenských trhavín. Často sa pritom v rôznom pomere mieša s inými explozívnyimi látkami a stretáme sa s ním okrem iného pod obchodným názvom Permonit, Permonex, Karpatit, známe sú i vojensky využívané Atomaly a niekoľko ďalších. Vďaka tomu, že jeho explozívne vlastnosti sú veľmi dobre preskúmané, uvádza sa pre vyjadrenie sily jadrového alebo termojadrového výbuchu ekvivalentné množstvo TNT v kilotonách (kt) či megatonách (MT).

A-IX-2

Zmes pozostávajúca z 85% hexogénu a 15% hliníka. Používa sa ako surovina pre výrobu zmesných trhavín. Hexogén je chemicky alicyklický nitramín (1,3,5-trinitro-1,3,5-triazacyklohexán) v zmesi s hliníkovým práškom. Je to šedá kryštalická látka s hustotou 1,6 g/cm³. Tepelný rozklad nastáva pri teplote 203 °C, je spojený s možno explóziou. Je nerozpustný vo vode (rozpustnosť je pri 0 °C 0,01% a pri 100 °C 0,15%) a organických rozpúšťadlách (dobro rozpustný v acetóne – 6,81% pri 20 °C a 15,3% pri 58 °C, v ostatných rozpúšťadlách pod 1%). Stykom s kyselinou sírovou s koncentráciou nad 70% sa úplne rozkladá na formaldehyd a ďalšie produkty. Vďaka tejto vlastnosti je nemožné použiť k preparácii nitračnú zmes obsahujúcu H₂SO₄. Látka je neutrálna k bežným kovom, dusičnanom a chloristanom. Značne stabilná, nereaguje s kovmi, zriedenými minerálnymi, kyselinami a hydroxidmi. Môže nebezpečne reagovať pri iniciácii teplom, nárazom, trením alebo iskrou možnosť výbuchu. Pri rozklade uvoľňuje oxidy uhlíku a dusíku.

Prednosťou je jeho veľká chemická stabilita, blížiac sa aromatickým nitrolátkam. Často býva porovnávaný s pentritom, ale na rozdiel od neho je stabilnejší, má nižšiu citlivosť a pri vysokých hustotách i vyššiu brizanciu. Pri zahrievaní a vystavení dlhodobému tepelnému účinku je stabilnejší než pentrit aj tetryl. Stabilita hexogénu je teda vyššia než tetrylu a podľa niektorých odborných prác je dokonca podobná TNT.

S ohľadom na ostatné výbušniny je hexogén pomerne málo jedovatý, nevstrebáva sa pokožkou, len priamou inhaláciou. Príčinou malej jedovatosti je slabá rozpustnosť, ktorá spôsobuje, že sa nedostáva do krvi vo vysokej koncentrácii. Pri dlhodobom vdychovaní sa objavujú tonicko-klonické kŕče, ktoré

nastávajú v 10-minútových intervaloch a po odstránení osoby zo zamoreného priestoru nemiznú. Príznaky otravy odznievajú až po 10 – 24 hodinách.

Pyrotechnické vlastnosti a využitie

Hexogén je výkonná a citlivá trhavina, predovšetkým na vojenské a špeciálne použitie. Je veľmi brizantnou (trieštivou) trhavinou patriacou medzi najsilnejšie výbušniny. Svojím výkonom presahuje TNT (2,4,6-trinitrotoluén) o 80%. Používa sa na plnenie rozbušiek, počínových náloží, v kombinácii s veľkým množstvom iných výbušnín, najviac s TNT (Hexolity), hliníkom (Hexaly), dusičnanom amónnym (Ammatexy), v plastických trhavinách (Semtexy, kompozície C-4, Hexoplasty).

Zmesi s vysokým obsahom hexogénu sa používajú predovšetkým na plnenie bojových častí riadených striel, na výrobu kumulatívnych bojových častí a na plnenie nábojov pre malokalibrové automatické kanóny, teda tam, kde sa efektívne uplatní jeho veľký výkon a vysoká detonačná rýchlosť, alebo ho nie je možné nahradiť inou, lacnejšou trhavinou – hexogén je 15 až 20-krát drahší ako TNT.

Zaujímavé použitie je v systéme neelektrického odpalu NONEL. Ďalším netypickým použitím je jeho použitie ako streliviny v munícii s nízkou citlivosťou.

Pušný prach

Pušný prach je viacložková výbušná zmes so širokým použitím v pyrotechnike na trhacie práce a výrobu zábavnej pyrotechniky, delobuchov alebo zápalníc. Bezdymový pušný prach nachádza využitie pri výrobe nábojov do strelných zbraní. Súčasťou pôvodnej receptúry na čierny pušný prach sú:

- draselný liadok – t. j. dusičnan draselný (KNO_3)
- drevené uhlie – t. j. uhlík
- síra

Bezdymový pušný prach obsahuje ako hlavnú zložku nitrocelulózu čiže strelnú bavlnu želatínovanú nitroglycerínom alebo inými nitroglykolmi.

Čierny pušný prach je najstaršou známou výbušninou na svete. Hlavnou zložkou je strelná bavlna kombinovaná s nitroglycerínom a inými nitroglykolmi. Typické zloženie čierneho pušného prachu je: 75 % KNO_3 , 10 % síry a 15 % dreveného uhlia. V praxi sa pušný prach vyrába alebo pre trhacie práce s nižším obsahom KNO_3 v rozmedzí 60 - 70 % alebo pre vojenské využitie s obsahom KNO_3 74 - 75 %. Priemyselne vyrábaný pušný prach sa vyznačuje vysokou homogenitou zmesi s presne definovanou veľkosťou jednotlivých častíc. To sa docieli mletím všetkých zložiek s určitým množstvom vody a následným sušením zmesi. Presný postup je pochopiteľne predmetom chráneného „know-how“ jednotlivých výrobcov.

Detonačné charakteristiky

Výbušnina vykazuje tieto základné vlastnosti:

- Energia výbuchu: 720 kcal/kg
- Detonačná rýchlosť: max 340 m/s
- Objem spalných plynov: 280 l/kg
- Teplota explózie: 2 400 °C,
- Tlak plynov: 6 900 atm
- Sypná hmotnosť: 2 g/cm³

Klasický čierny pušný prach má zo všetkých bežných výbušnín najnižšiu detonačnú rýchlosť, ktorá je blízka rýchlosti zvuku. Zároveň je jeho výroba veľmi lacná a pyrotechnické vlastnosti sú detailne preskúmané. Z týchto dôvodov sa stále občas používa ako lacná priemyselná trhavina pri práci v lomoch a iných odstreľovacích prácach. Hlavné uplatnenie mu však patrí v oblasti zábavnej pyrotechniky, kde je jeho základnou prednosťou vysoká stálosť voči mechanickým podnetom a súčasne jednoduchá inicializácia výbuchu. Naopak v súčasnosti prakticky úplne skončilo využitie čierneho pušného prachu v strelných zbraniach. Príčinou je najmä dostatok iných explozívnych produktov s omnoho lepšími výbuchovými vlastnosťami. Okrem toho vzniká pri horení klasického prachu veľa veľmi korozívnych

plynov, najmä oxid siričitý SO₂, ktorý rýchlo napadá a ničí kovové súčasti strelných zbraní. Tento fakt ho prakticky vylučuje z výroby streliva pre rýchlopalné zbrane, kde je materiál zbrane veľmi dlho vystavený styku s výbuchovými plynmi. V tejto oblasti má naopak veľmi významné postavenie bezdymový pušný prach, či už ako klasický kordit alebo ďalšie výrobky na podobnej báze.

5. Všeobecné informácie o spôsobe varovania verejnosti

V zmysle výpočtov individuálneho a sociálneho rizika podnik priamo neohrozuje sídlo Brestovany. Preto nie je vybudovaný osobitný spôsob varovania. Systém varovania a vyzozumenia je zabezpečený v priestoroch muničného skladu a jeho najbližšieho okolia telefonicky. Zamestnanci strážnej služby (SBS) sú navyše vybavení vysielaczkami s prepojením na pult centrálnej ochrany PZ SR, a zároveň SBS plní aj úlohy ohlasovne požiarov. Služba havarijnej odozvy je zabezpečená vlastnými zamestnancami.

Objekt je zabezpečený pomocou elektronického zabezpečovacieho systému a CCTV, ktorý spĺňa požiadavky a kritériá vyhlášky MHSR č. 288/2015 Z. z.

Povinnosti prevádzkovateľa pri vzniku mimoriadnej udalosti V prípade vzniku mimoriadnej udalosti (MU) je prevádzkovateľ povinný v čo najkratšom čase zaistiť:

- likvidáciu MU
- bezpečnosť zamestnancov
- vyzozumenie a varovanie obyvateľstva bezprostredne ohrozeného účinkami MU

6. Dátum poslednej kontroly podniku podľa § 24

Kontrolu dodržiavania zákona v podniku kategórie B vykonáva Slovenská inšpekcia životného prostredia koordinovaným spôsobom raz za 12 mesiacov. Všetky údaje o podniku, vrátane dátumu vykonania kontroly, je možné si pozrieť tu:

https://app.sazp.sk/SevesoPublic/PodnikDetail.aspx?Id_podnik=277.

Plán kontrol na príslušný rok je zverejnený v registri kontrol na

<https://app.sazp.sk/SevesoPublic/SizpKontroly.aspx?typ=PBK>.

7. Údaje o tom, kde možno získať podrobnejšie informácie v súlade s §15 ods. 8 a 9

Údaje o NL a dokumentácii PZPH sú dostupné u prevádzkovateľa a na Okresnom úrade - odbor starostlivosti o životné prostredie v Trnave. Zdrojom informácii je aj web <https://www.enviroportal.sk/environmentalne-temy/starostlivost-o-zp/pzph-prevencia-zavaznych-priemyselných-havarii/informacny-system-pzph>.

Ďalšie podrobné informácie možno získať u prevádzkovateľa ako aj na stránkach <https://www.msm.sk/o-msm-group/media/na-stiahnutie/>.

8. Všeobecné informácie týkajúce sa charakteru nebezpečenstva ZPH

Závažnou priemyselnou haváriou je udalosť, akou je závažný únik nebezpečnej látky, požiar alebo výbuch v dôsledku nekontrolovaného vývoja počas prevádzky podniku vedúci k vážnemu bezprostrednému alebo následnému ohrozeniu zdravia ľudí, životného prostredia alebo majetku s prítomnosťou jednej alebo viacerých nebezpečných látok.

Prevenciou závažnej priemyselnej havárie je súbor organizačných, riadiacich, personálnych, výchovných, technických, technologických a materiálnych opatrení na zabránenie vzniku závažnej priemyselnej havárie.

Nebezpečenstvom je vnútorná vlastnosť nebezpečnej látky alebo fyzikálna situácia vyvolávajúca možnosť vzniku závažnej priemyselnej havárie.

Rizikom závažnej priemyselnej havárie je pravdepodobnosť vzniku špecifického účinku, ku ktorému dôjde v určitom období alebo za určitých okolností.

Skladovanie je prítomnosť nebezpečnej látky v skladovacom zariadení na účely jej uskladnenia, bezpečnej úschovy alebo uchovávaní v zásobe.

Riziko ZPH sa v podniku vyskytuje pri manipulácii pri preprave a skladovaní. Aj napriek dôslednému dodržiavaniu všetkých legislatívnych a vnútropodnikových predpisov nie je možné absolútne vylúčiť nežiaduce udalosti.

K takýmto nežiaducim udalostiam môže dôjsť z dôvodu:

- ľudskej nedbanlivosti
- technickej poruchy na zariadení alebo zlyhania obsluhy
- nehody na vnútropodnikových komunikáciách
- nežiaducich vonkajších udalostiach – požiare, externá mimoriadna udalosť
- živelných pohromách (záplavy, zemetrasenia, námraza, ...)
- úmyselné poškodenie (bombový útok, sabotáž)

Tieto udalosti môžu bezprostredne vyvolať:

- Požiar
- Výbuch

9. Informácie o splnení požiadaviek vyplývajúcich z § 8 Bezpečnostná správa

Prevádzkovateľ má vypracovanú a schválenú Bezpečnostnú správu. Okresný úrad Odbor starostlivosti o životné prostredie v Trnave vydal súhlas k Bezpečnostnej správe pod číslom OU-TT-OSZP2-2022/011406-010 zo dňa 25. 04. 2022.

Bezpečnostná správa sa aktualizuje pri zmene skladovacieho zaradenia, procesu alebo fyzikálnych vlastností alebo fyzikálnej formy alebo množstva NL, ktorá by mohla závažne ovplyvniť nebezpečenstvo vedúce k závažnej priemyselnej havárii. Bezpečnostnú správu prevádzkovateľ prehodnocuje a aktualizuje, ak je to potrebné pred vykonaním zmeny a informuje okresný úrad v sídle kraja.

10. Informácie o plnení povinností vyplývajúcich z osobitného predpisu a info o postupe základných zložiek integrovaného záchranného systému

Tieto opatrenia sú obsiahnuté v havarijnom pláne podniku. Prevádzkovateľ má vypracovaný vnútorný havarijný plán pre zdoľvanie a likvidáciu ZPH. V rámci systému havarijnej odozvy sú vykonávané protihavarijné cvičenia a požiarne poplachy.

Havarijný plán stanovuje postupy jednotlivých zložiek záchranného systému pri realizácii záchranných, lokalizačných a likvidačných prác a opatrení na ochranu ľudí a majetku v prípade vzniku ZPH.

11. Informácie z Plánu ochrany obyvateľstva

Spôsob varovania obyvateľstva pri vzniku ZPH a poskytovanie informácií

V prípade vzniku mimoriadnej udalosti, ktorej účinky by mohli mať dosah na obývané časti mesta, prípadne ohroziť zdravie a životy obyvateľov, životné prostredie a majetok, budú občania vyrozumení varovným tónom sirény a slovnou informáciou v miestnom rozhlase (opis udalosti a pokyny a informácie pre obyvateľov).

Signál je vyhlasovaný:

- všeobecné ohrozenie 2-minútový kolísavý tón
- ohrozenie vodou 6-minútový stály tón
- koniec ohrozenia 2-minútový stály tón

V prípade zlyhania varovného signálu sirény alebo rozhlasového vysielania budú obyvatel'ov mesta informovať zložky ministerstva vnútra pomocou megafónov.

Ako sa správať v prípade vzniku ZPH

Všeobecne platné pokyny:

- nepodliehať panike, zachovať pokoj a rozvahu
- zraneným osobám poskytnúť prvú pomoc,
- v prípade, že sa osoby nachádzajú v ohrozenej zóne pri vzniku ZPH, opustiť ohrozenú zónu opačným smerom do bezpečnej vzdialenosti (do vzdialenosti cca 500 m),
- riadiť sa pokynmi pracovníkov záchranných zložiek,
- poskytnúť pracovníkom záchranných zložiek informácie o možných zraneniach ďalších osôb a o rozsahu poškodenia majetku,
- zamedziť prístupu nepovolaných osôb do ohrozeného priestoru, vyvieš' osoby zo zasiahnutého priestoru na otvorené priestranstvo, kde nehrozí priame nebezpečenstvo.

Pri požari:

- vyhlásiť poplach na pracovisku (v prípade požiaru - pokrikom „Horí“),
- urýchlene opustiť miesto požiaru,
- vyvieš' zamestnancov z objektu najbližšou únikovou cestou, mimo ohrozený priestor, okamžite prerušiť prívod elektrickej energie hlavným vypínačom a uzavrieť prívod plynu na hlavnom uzávere plynu, zahlásiť vznik závažnej udalosti vedeniu podniku,
- nezdržiavať sa v ohrozenom priestore a ani na otvorenom priestranstve,
- vyhľadať úkryt v budovách, uzatvoriť okná a dvere, nevetrať, vypnúť ventiláciu a klimatizáciu.

Pri výbuchu:

- okamžite sa vzdialiť do bezpečnej vzdialenosti,
- okamžite opustiť ohrozený priestor, ak je to možné, pred odchodom z objektu ukončiť činnosť s otvoreným ohňom, vypnúť elektrické a plynové spotrebiče, uzavrieť tlakové nádoby,
- vyhľadať úkryt v budovách, uzatvoriť okná a dvere, nevetrať, vypnúť ventiláciu a klimatizáciu,
- vyčkať na ďalšie pokyny kompetentných orgánov,
- zachovať klud, neopúšťať ochranné priestory do času vydania pokynov na ich opustenie.

Poskytovanie informácií v prípade ohrozenia

- všeobecné tiesňové telefónne číslo (integrováný záchranný systém): 112
- Okresný úrad Trnava - odbor krízového riadenia: 033/5564 440

JE DÔLEŽITÉ BYŤ INFORMOVANÝ

Informácia, ktorú týmto poskytujeme dotknutej verejnosti, je poučením ako sa zachovať a konať v prípade, keby nastala taká udalosť v podniku, ktorá by sa mohla prejaviť aj mimo jeho hraníc a spôsobila by závažnú priemyselnú haváriu v jeho okolí.

Ďalšie podrobné informácie možno získať z dokumentácie, ktorá obsahuje technické, riadiace a prevádzkové informácie o nebezpečenstvách a rizikách podniku a o opatreniach na ich vylúčenie alebo zníženie, ako aj na stránkach www.msm.sk.